

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเป็นไปอย่างกว้างขวางและไร้พรมแดน กล่าวคือ มีการค้าและการลงทุนที่ไม่มีขีดจำกัด ไม่ว่าจะเป็นด้านสัญชาติ ลักษณะธุรกิจที่ประกอบ สถานที่ที่ประกอบธุรกิจ เป็นต้น สำหรับประเทศไทยมีนักธุรกิจตลอดจนบริษัทข้ามชาติต่าง ๆ เข้ามาลงทุนในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกัน นักธุรกิจและบริษัทที่ตั้งในประเทศไทยหลายบริษัท ได้มีการขยายฐานการลงทุนไปในประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย จีน เกาหลี เวียดนาม ทั้งนี้ เหตุผลของการลงทุนอาจมาจากสาเหตุที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศที่ไปลงทุนมีค่าจ้างแรงงานถูก หรือมีทรัพยากรธรรมชาติมาก และที่สำคัญคือ ผู้ลงทุนบางรายอาจพิจารณาภาวะภาษีของประเทศที่ไปลงทุน โดยเฉพาะกรณีการจัดเก็บภาษีในอัตราต่ำกว่าประเทศของตน ซึ่งประเทศที่นักลงทุนทั้งชาวไทย และต่างประเทศนิยมไปลงทุน คือ ประเทศ Tax Havens ซึ่งเป็นประเทศที่ปลอดภาษีหรือเรียกเก็บภาษีต่ำ ประเทศดังกล่าวตั้งอยู่ในทั่วทุกมุมโลก นอกจากการจัดเก็บภาษีต่ำแล้ว บางกรณีประเทศดังกล่าวยังเอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนในด้านอื่น ๆ ตามแต่นักลงทุนจะพึงประสงค์ เช่น การรักษาความลับทางการค้าและการธนาคาร หรือกรณีไม่มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น เหล่านี้จะรวมเรียกว่าประเทศ Tax Havens ทั้งสิ้น

นักลงทุนไม่่ว่าชาติใดก็ตาม มักนิยมไปลงทุนในประเทศ Tax Havens ดังกล่าว เนื่องจากการมีปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนตามที่นักลงทุนต้องการ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีนักลงทุนเหล่านี้มิได้มีการลงทุนอย่างแท้จริงในประเทศดังกล่าว แต่กลับทำการโยกย้ายถ่ายเทเงินได้จากประเทศที่ตนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีซึ่งภายในประเทศตนสูงกว่าในประเทศ Tax Havens ไปสู่ประเทศ Tax Havens ซึ่งทำให้ผู้ลงทุนไม่ต้องเสียภาษีจากเงินได้ดังกล่าวหรือเสียในอัตราต่ำกว่าในประเทศตน กรณีนี้ถือได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศประเภทหนึ่ง นอกจากนี้ นักลงทุนบางรายอาจไปลงทุนในประเทศ Tax Havens จริง แต่เงินได้ที่ตนได้รับกลับไม่นำสู่ประเทศของตนตามที่ตนเองมีถิ่นที่อยู่เนื่องจากการเก็บสะสมเงินได้ของนักลงทุนไว้ในประเทศ Tax Havens นั้น ทำให้นักลงทุนไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง แต่หากนำเงินได้นั้นกลับประเทศที่นักลงทุนนั้นมีถิ่นที่อยู่ นักลงทุนนั้นก็จะต้องเสียภาษีทันที สิ่งเหล่านี้ส่งเสริมให้มีการพักหรือเก็บกัก (Deferral) เงินได้ต่าง ๆ ไว้ ณ ประเทศ Tax Havens ซึ่งส่งผลเสียต่อประเทศซึ่งนักลงทุนนั้นมีถิ่นที่อยู่ เนื่องจาก

ทำให้ฐานรายได้เพื่อเรียกเก็บภาษีจากบุคคลหรือบริษัทนั้นในประเทศที่บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่ ลดน้อยลง

มาตรการ Controlled Foreign Company เป็นมาตรการเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศจากการพักหรือเก็บกัก (Deferral) เงินได้ไว้ที่บริษัทในเครื่องตั้งอยู่ ณ ประเทศ Tax Havens สำคัญสำคัญของมาตรการนี้ คือ การใช้อำนาจของกฎหมายภายในเพื่อไปเรียกเก็บภาษีสำหรับเงินได้ที่เก็บอยู่ภายนอกประเทศ เนื่องจาก เงินได้นี้ถูกเก็บอยู่ที่บริษัทที่มีสถานะเป็น Controlled Foreign Company ในต่างประเทศ ซึ่งบริษัทดังกล่าวส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศ Tax Havens ทั้งหลาย

มาตรการ Controlled Foreign Company เป็นมาตรการที่ใช้อย่างแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เยอรมัน ฝรั่งเศส และ ประเทศสมาชิก OECD ต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันนักลงทุนไทยจำนวนไม่น้อยที่นิยมไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนักลงทุนเหล่านี้ต้องการขยายฐานการลงทุนไปต่างประเทศ หรืออาจเห็นว่าประเทศที่นักลงทุนไปลงทุนเอื้อประโยชน์ต่อกิจการของตนมากกว่าการลงทุนภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม นักลงทุนบางส่วนนิยมใช้ประเทศ Tax Havens เป็นที่กระทำธุรกรรมบางประการซึ่งมิใช่การลงทุนประกอบกิจการโดยแท้จริง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การใช้ประเทศ Tax Havens เพื่อการหลีกเลี่ยงภาษีภายในประเทศโดยการพักหรือเก็บกักเงินได้ไว้ ณ ประเทศนั้น ตัวอย่างเช่น การตั้งบริษัทในประเทศ Tax Havens เพื่อเป็น Holding company และบริษัทเหล่านี้ก็จะไปถือหุ้นในบริษัทในเครื่องในประเทศต่าง ๆ ซึ่งการลงทุนของนักลงทุนในประเทศหลังนี้อาจส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียหรือขาดรายได้ที่ต้องเสียภาษีภายในประเทศหรือทำให้รายได้ที่ต้องเสียภาษีของบริษัทต่าง ๆ ลดน้อยลง

นอกจากนี้ ประมวลรัษฎากรของประเทศไทยไม่มีมาตรการการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศ ในทำนองเดียวกับมาตรการ Controlled Foreign Company ของหลายประเทศตามที่กล่าวข้างต้น

ดังนั้น ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่า ณ ขณะนี้ ประเทศไทยสมควรจะนำมาตรการ Controlled Foreign Company มาใช้เป็นหนึ่งในมาตรการการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศหรือไม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ผู้เขียนจะได้ทำการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายอากรต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายของประเทศเพื่อวิจัยปัญหาดังกล่าว

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

มาตรการ Controlled Foreign Company เป็นมาตรการเพื่อป้องกันหรือลดการหลีกเลี่ยงภาษีอากรโดยการพักหรือเก็บกักเงินได้ไว้ ณ ต่างประเทศ มาตรการหนึ่ง ซึ่งน่าจะเป็นมาตรการที่ส่งเสริมให้มีการนำเงินได้กลับเข้ามาในประเทศไทยหรือนำเงินได้นั้นไปลงทุนต่อ

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแนวความคิดและความสำคัญของมาตรการ Controlled Foreign Company ที่มีต่อระบบการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศ
- 2) เพื่อศึกษาถึงลักษณะและสาระสำคัญของมาตรการ Controlled Foreign Company จากกฎหมายของต่างประเทศ
- 3) เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมที่จะนำมาตรการ Controlled Foreign Company มาใช้ในประเทศไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1) มาตรการ Controlled Foreign Company ตามกฎหมายของต่างประเทศ
- 2) หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้ระหว่างประเทศ โดยเกี่ยวข้องกับมาตรการ Controlled Foreign Company
- 3) เหตุแห่งการหลีกเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศ
- 4) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำมาตรการ Controlled Foreign Company มาใช้ในประเทศไทย

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ด้วยบทกฎหมาย หนังสือคำอธิบาย เอกสารตำรา แนวคำพิพากษาศาลฎีกา หนังสือตอบข้อหารือกรมสรรพากร เอกสารประกอบการสัมมนา บทความในวารสารกฎหมาย บทความในวารสารสรรพากร ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ เมื่อรวบรวมและเรียบเรียงวิธีวิจัยเชิงเอกสารแล้วจะใช้แนวอนุมานเชิงพิจารณาและทำการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงมาตรการและประโยชน์ของ มาตรการ Controlled Foreign Company
- 2) ทำให้ทราบถึงมาตรการการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศ จากการนำเงินได้ไปพักหรือเก็บกักในต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ มาตรการ Controlled Foreign Company
- 3) ทำให้ทราบถึงแนวทางและความเหมาะสมที่จะนำมาตรการ Controlled Foreign Company มาใช้ในประเทศไทย

1.7 ความหมายของถ้อยคำและคำย่อที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

“ มาตรการ CFC ” หมายถึง มาตรการ Controlled Foreign Company

“ บริษัทที่มีสถานะเป็น CFC ” หมายถึง บริษัทที่มีสถานะเป็น Controlled Foreign Company

“ OECD ” หมายถึง องค์การเพื่อการพัฒนาและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศองค์กรหนึ่ง เรียกชื่อเต็มว่า Organization for Economic Co-Operation and Development

“ อนุสัญญาภาษีซ้อน ” หมายถึง อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน